

Незаперечною серед них є підпорядкованість меті домінування ідей реальної справедливості в розподілі благ при проведенні фінансово-економічної, інженерно-технічної і інформаційно-комунікаційної політики заради підтримки необхідного рівня обороноздатності в різних просторових вимірах – сухопутному, морському, в новітній час – повітряно-космічному і інформаційно-комунікаційному. Є підстави стверджувати, що у сукупності вони є умовою забезпечення цілісності і загального стабільного розвитку будь-якої країни і це давно стало аксіомою державотворення високорозвинених країн, однією з найважливіших характеристик якості їх життя і розвитку економік.

Проблеми ефективного використання/застосування новітніх знань в державному управлінні в умовах комп'ютерної доби і активного застосування методів гібридних війн тісно пов'язано із захистом інформації. Так проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів з наукового і технічного потенціалу України стали на сьогодні виключно актуальними. Безумовно, на сьогодні вони стають предметом наукових досліджень в багатьох галузях знань. Вивчення і систематизація такого досвіду, безумовно, нададуть нового імпульсу не тільки для розвитку наукових і освітніх процесів, а й в розбудові нових суспільно-політичних відносин в країні. Самі по собі ці проблеми мають більш широкий діапазон завдань порівняно із звичними традиційними способами захисту документованої інформації на паперових носіях, оскільки до суто технологічних мають величезне психологічне і політико-правове наповнення.

Список використаних джерел

1 Інформаційне суспільство в світі та Україні: проблеми становлення та закономірності розвитку : колективна монографія / За ред. д. філософ, н., проф. В. Г. Воронкової. – Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2017. – 282 с.

Н.Д. Чала,

доктор наук з державного управління,

професор кафедри маркетингу та управління бізнесом

Національного університету "Києво-Могилянська академія"

Вплив індустрії 4.0 на вимоги до фахових компетенцій державних службовців

Сучасний етап технологічного розвитку характеризується зближенням цифрових, фізичних та біологічних технологій і отримав назву четвертої промислової революції. У науково-популярній літературі зустрічається також термін "індустрія 4.0", "промисловість 4.0" [1]. Технологічний прорив у розвитку штучного інтелекту, робототехніки, нанотехнологій, 3D-друці, тощо у поєднанні з сукупністю більш широких соціально-економічних, геополітичних та демографічних подій кардинально змінюють виробничі ланцюги, бізнес-моделі та управлінські моделі [2]. За оцінками Світового економічного форуму [1] на зміну зайнятості найбільше вплине зміна характеру роботи, орієнтація працівників на більш гнучкі графіки роботи; поширення мобільного інтернету, хмарних технологій, необхідності працювати з великими масивами даних (Big Data). За підрахунками Світового економічного форуму очікується, що внаслідок четвертої промислової революції до 2020 року у всьому світі зникне 7,1 млн. робочих місць [1], з яких 4,8 млн. робочих місць (приблизно дві третини) у сфері офісної та адміністративної зайнятості; 1,6 млн. робочих місць на виробництві. Такі очікування вимагають зміни державної політики зайнятості населення і нових фахових компетенцій працівників.

Поширення інтернету і розвиток інформаційних технологій призведуть до того, що більшість типових процедур і послуг (отримання довідки, реєстрація, адміністрування податків, тощо) можна буде отримати автоматично без залучення спеціалістів. Ці зміни безумовно впли-

нуть на характер труда державних службовців в Україні, що суттєво трансформує вимоги до їх фахових компетенцій, а відтак і до змісту навчальних програм. Не зважаючи на те, що наразі Україна не розглядається як країна з промисловістю 4.0 [3], процеси четвертої промислової революції вже впливають на механізми державного управління та місцевого самоврядування. Як перші прояви такого впливу можна наводити майданчик державних закупівель ProzoGo, проект SMART-місто, оцінка пасажиропотоків за сигналами мобільних операторів, реалізація ініціативи “громадський бюджет”, “бюджет участі”. Тому зараз важливо зрозуміти яким буде державне управління 4.0 і які фахівці будуть потрібні, саме цим зумовлено актуальність цієї роботи.

Метою цього доробку є спроба аналізу впливу четвертої промислової революції на державне управління та місцеве самоврядування, визначення можливих нових вимог до фахової компетенції державних службовців і спроба окреслення напрямів трансформації навчальних програм під майбутні потреби.

Індустрія 4.0 характеризується мільярдами людей, котрі віддалено включені до єдиної мережі через різні мобільні пристрої і отримують миттєвий доступ до великої кількості новостворених даних. Все це створює нові умови, коли громадяни мають більше доступу та можливостей взаємодіяти з державними службовцями і представниками місцевого самоврядування, доносити власні потреби і впливати на управлінські рішення, самоорганізовуватися задля реалізації місцевих ініціатив.

Державне управління, як система, що має правила, регулюється жорстким виконанням законодавства та адміністративними принципами достатньо легко може бути “проалгоритмизована”. Роботи-автомати можуть виконувати свою роботу 24 години на добу без перерви, відпусток та лікарняних. Використання роботизованих систем у державному управлінні виключить з прийняття рішень так званий “людський чинник”, що знизить імовірність виникнення помилок при прийнятті стандартних рішень та підвищить їх точність. Цим самим зросте їх прозорість, підзвітність та спроститься перевірка. Вже сьогодні системи штучного інтелекту демонструють здатність прогнозувати поширення епідемій і захворювань; аналізувати транспортні моделі; визначати несприятливі погодні умови; виявляти шахрайство щодо соціального забезпечення; інсайдерську торгівлю; виявляти крадіжки та відмивання грошей. Водночас поряд з такою кількістю позитивних чинників, може виникнути проблема з прийняттям нестандартних рішень, які потребують креативних підходів.

Досвід Південної Кореї [4], яка вже використовує для управління на місцевому рівні дронів та аналіз великих масивів даних, показує суттєве скорочення потреби у виконанні простої роботи: охоронців, дорожні прибиральні роботи, паркувальників, довідкових сервісів; використання дронів для виконання високоризикованої роботи та скорочення витрат за рахунок об’єднання стандартних видів робіт. Використання автоматизації процесів для адміністративних завдань дозволить суттєво скоротити розмір, собівартість та витрати на їх надання. Уряд США оцінив потенційну економію від використання автоматизації, бек-офісних робочих місць та “чат-ботів”, що ведуть персоналізовану розмову на рівні мільйону доларів на рік. Іміграційна служба США представила віртуальну помічницю Емму, яка здатна допомогти відповісти на 14 мільйонів запитів на рік, причом забезпечення конфіденційності розмови відбувається за рахунок видалення журналів чатів [5].

Легкість поширення інформації та спрощений доступ до неї з одного боку створює тиск з боку громадськості на представників органів державної влади та місцевого самоврядування, з іншого – вимагає від останніх високого професіоналізму щодо аналізу і перевірки даних, а також комунікації. Пропорційно зростають як можливості демократичної участі, так і організації протестів, пропаганда. Надзвичайно важливо, щоб при прийнятті рішення державні службовці спиралися тільки на перевірені первинні дані, а не на вторинну інформацію зі ЗМІ, чи інтернету.

Отже, вплив четвертої промислової революції у сфері державного управління та місцевого самоврядування в Україні вже проявляється, тому варто очікувати стрімкої трансформації

вимог до фахових компетенцій державних службовців. Роботизація, автоматизація та системи штучного інтелекту здатні замінити державних службовців при виконанні стандартних сервісних робіт, проте вони не здатні замінити людину при прийнятті креативних рішень. Тому серед вимог до фахових компетенцій державних службовців зростає значення креативності, нестандартності мислення, аналітичні здібності до обробки великих масивів інформації, комунікаційні навички. Важливим питанням, на яке зараз має бути звернута увага, це зміна державної політики зайнятості і готовність перенавчити людей, чий спеціальності знаходяться в зоні ризику зникнення і заміни роботизованими системами.

Список використаних джерел

1. The Future of Jobs. The Report of World Economic [Електронний документ]. Режим доступу: <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs>
2. Майбутня держава 2030: Глобальні мегатенденції, які впливають на уряди. Звіт KPMG. [Електронний документ]. Режим доступу: https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2014/09/Future_State_2030_UA_v3.pdf
3. ASEAN 4.0: What does the Fourth Industrial Revolution mean for regional economic integration? [Електронний документ]. Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_2017_ASEAN%204IR.pdf
4. Sangjin R. New Paradigms of Organization for Public Administration in the Fourth Industrial Revolution Presentation to KAPA Conference June 23-25, 2016 Center for Personnel Development, Ministry of Health and Welfare, Osong, Chungbuk Province
5. Shergold P. Public Service 4.0: What Might It Look Like? [Електронний документ]. Режим доступу: <https://www.csc.gov.sg/articles/public-service-4.0-what-might-it-look-like>

В.А.Андрєєв,

*аспірант кафедри публічного управління
та публічної служби НАДУ*

Складення Присяги державного службовця як підстава набуття ним правового та управлінського статусу

Актуальність наукових досліджень щодо організації складання присяги, як підстави набуття статусу державного службовця є й досі актуальною. Незважаючи на прийняття нового Закону України “Про державну службу” питання прийняття присяги державним службовцем розглядається в контексті певної умови набуття особою офіційних владних повноважень делегований державою. Разом із тим законодавцем чітко не визначена організація прийняття Присяги державним службовцем, що зменшує значущість Присяги, як юридичного факту зміни правового статусу особи, і ставить її на один щабель з будь-якими урочистими церемоніями.

На нашу думку, факт складання Присяги державного службовця безпосередньо пов’язаний з набуттям особою відповідного спеціального правового та управлінського статусу, що передбачає надання йому прав і обов’язків, наслідком за невиконання або неналежне виконання яких є юридична відповідальність.

Ю.М.Старилів вважає, що проходження державної служби це процес, який бере свій початок з виникненням державно-службових відносин, тобто з моменту заміщення посади державного службовця [4]. Я. В. Мірошниченко, розглядаючи етапи проходження державної служби в окремих органах державної влади, визначив такі:

- 1) вступ на державну службу, що включає в себе збір необхідної інформації, випробувальний термін, укладення контракту (договору), складання присяги;
- 2) присвоєння спеціального звання та переміщення по службі;